

Verslag KNBSB-Congres op woensdag 13 mei 2026

Plaats:	Nieuwegein
Tijd:	19.30 – 22.15 uur
Bestuur:	Simone Willemse, Garmt Kolhorn, Paul van Kimmenaede, Harry Nieuwenhuizen
Bondsbureau:	Stefaan Eskes (algemeen directeur), Peter Kwakernaak (technisch directeur), Angelique Linschoten, Gijs Selderijk, Eva van Vliet, André Kuipers, Seb Visser, Hans Daanen, Duco Abspoel, Wytze Veenstra, Angelique van Velzen
Commissie van Toezicht:	Chris Licher, Sander van Elst, Ilse Kaandorp
Verenigingen:	Amsterdam Pirates, Blue Birds, Cromtigers, Domstad Dodgers, DSS, Firebirds, Gryphons, Herons, Hoofddorp Pioniers, Kinheim, Neptunus, Olympia Haarlem, Orioles, Portland Poema's, RCH-Pinguins, Thamen, Twins, Urbanus, UVV, Wyck Lions
Verslag:	Bondsbureau KNBSB

1. Opening en mededelingen

De vicevoorzitter opent de vergadering en neemt de rol van voorzitter waar, omdat de voorzitter wegens familieomstandigheden niet aanwezig kan zijn. Het betreft een fysiek congres zonder online deelname. Het verslag wordt na afloop gepubliceerd. Aanwezigen wordt gevraagd bij het stellen van vragen naam en vereniging te noemen ten behoeve van de notulen.

De vergadering houdt een minuut stilte voor de leden en oud-leden die het afgelopen jaar zijn overleden.

Het verslag van de vergadering van 13 december 2025 en het verslag van het ingelaste congres van 30 maart 2026 worden zonder inhoudelijke of tekstuele opmerkingen vastgesteld.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt zonder aanvullingen of opmerkingen vastgesteld.

3. Vaststelling verslagen

Het verslag van de vergadering van 13 december 2025 en het verslag van het ingelaste congres van 30 maart 2026 worden zonder inhoudelijke of tekstuele opmerkingen vastgesteld.

4. Financiën

De nieuwe penningmeester, Harry Nieuwenhuizen, sinds 30 maart 2026 benoemd, stelt zich kort voor. Hij is oud-honkballer en heeft een achtergrond in financieel management. Voorafgaand aan dit congres vond een financieel vragenuur plaats, waarvoor vier verenigingen zich aanmeldde en twee verenigingen schriftelijke vragen indienden. Deze vragen zijn daar uitgebreid behandeld, waardoor de penningmeester het overzicht op het congres kort houdt.

Jaarrekening 2025

Het totale resultaat over 2025 komt uit op circa 58.000 euro negatief. Binnen de breedtesport was het resultaat 15.000 euro negatief, tegen een begroting van 32.000 euro negatief; door gerealiseerde bezuinigingen viel dit resultaat beter uit dan begroot. Op NTTO (topsport) was een resultaat van nul begroot, maar kwam het resultaat uit op 43.000 euro negatief.

Een lid vroeg om toelichting op het verschil tussen de eerder gecommuniceerde prognose en het uiteindelijke resultaat op NTTO. Dit onderwerp is in het financieel vragenuur van de week ervoor uitgebreid besproken.

Namens de Commissie van Toezicht meldde Chris Licher dat de accountant, na overleg over het boekjaar, geen onvolkomenheden of aanwijzingen voor onjuiste weergave van de cijfers heeft geconstateerd. Op verzoek van de Commissie zijn enkele passages in het bestuursverslag verduidelijkt. De Commissie van Toezicht adviseerde de jaarrekening goed te keuren.

Besluit: De jaarrekening 2025 is door het congres vastgesteld. Tevens is decharge verleend aan het bestuur.

Prognose 2026

Voor de breedtesport is een resultaat van nul begroot; de actuele prognose komt uit op circa 1.000 euro negatief, op een begroting van 1,6 miljoen euro. Dit verschil valt binnen de marge en hangt samen met een licht dalend aantal leden en de daaruit voortvloeiende lagere contributie-inkomsten, deels gecompenseerd door extra inzet aan de inkomstenkant. Enkele posten met een positief resultaat zijn nog niet zeker. Mocht de prognose verslechteren, dan zijn bestemmingsreserves beschikbaar en kan zo nodig in de organisatie worden bijgestuurd.

Voor NTTO blijft de prognose vooralsnog conform de begroting op nul, al is de definitieve NOC*NSF-bijdrage voor dit jaar 135.000 euro lager uitgevallen dan eerder aangenomen.

Kilometervergoeding

De rijksoverheid overweegt de fiscale kilometervergoeding te verhogen van 23 naar 25 cent; dit besluit is nog niet definitief. Het bestuur is voornemens deze verhoging door te voeren zodra de overheid definitief besluit, maar niet met terugwerkende kracht, zoals de overheid wel voorstelt. De verhoging geldt voor iedereen die kilometervergoeding ontvangt, niet uitsluitend voor scheidsrechters. Het geschatte financiële effect bedraagt circa 16.000 euro op jaarbasis, deels voor rekening van de verenigingen.

Mark Herbold (Neptunus) wees op de dalende publieksinkomsten bij topsportcompetities en pleitte voor terughoudendheid met extra kosten voor verenigingen. Hij memoreerde een eerder voorstel om wedstrijden met één set scheidsrechters te laten leiden, wat de reiskosten zou beperken. Simone Willemse gaf aan dat dit destijds een verzoek was vanuit de scheidsrechters zelf en dat de bond dit gesprek opnieuw zal voeren. Bob Gieskens (softbalofficial) benadrukte dat de kilometervergoeding van 23 tot 25 cent voor officials sowieso niet kostendekkend is en vroeg begrip voor deze positie in de verdere besluitvorming.

Het besluit over de kilometervergoeding ligt formeel bij het bestuur. Het bestuur heeft de vergadering hierover gepeild; er werden geen bezwaren geuit.

5. Actualiteit

Algemeen directeur Stefaan Eskes gaf een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen binnen de breedtesport.

Foys (leden- en wedstrijdadministratie)

De invoering van het nieuwe systeem Foys heeft meer impact dan vooraf voorzien. Verenigingen en het bondsbureau ondervinden dagelijks problemen in de leden- en wedstrijdadministratie. Het bondsbureau werkt dagelijks aan verbeteringen en stelt daarbij voortdurend prioriteiten tussen wat noodzakelijk, tijdelijk en structureel op te lossen is. Er is extra capaciteit en budget vrijgemaakt om de last voor verenigingen zoveel mogelijk te beperken; dit is terug te zien in de prognose op de kosten voor automatisering en personeel.

Peter Kwakernaak lichtte toe dat de wedstrijdmodule van Foys voor de KNBSB volledig nieuw is ontwikkeld, in tegenstelling tot het ledenadministratiedeel, dat al bij meerdere bonden in gebruik is. Bij de start van het project was de functionele en technische briefing niet volledig, mede door wisselingen van personeel waarbij kennis van het oude systeem (Sportlink) verloren ging. Een vergelijkbare, nieuw ontwikkelde wedstrijdmodule is het afgelopen jaar ook voor een andere, grotere sportbond gebouwd; de KNBSB trekt op dit vlak met die bond op, al blijken de specifieke eisen van honkbal en softbal niet één-op-één over te nemen.

Maikel Martens (Firebirds), zelf werkzaam in de automatisering, vroeg naar de concrete aanpak van de applicatie en de rol van Foys als leverancier daarin, en pleitte voor een steviger aanpak waarbij verenigingen actiever worden meegenomen, vergelijkbaar met opschaling bij een grote calamiteit. Peter Kwakernaak gaf aan dat de verantwoordelijkheid voor de ontstane problemen niet eenduidig bij één partij ligt en dat er geen juridische stappen zijn gezet; de samenwerking met Foys wordt voor de komende jaren voortgezet. Er zijn geen extra kosten door Foys in rekening gebracht voor de te herstellen basisfunctionaliteit.

Naar aanleiding van de suggestie om kennis en ervaring vanuit verenigingen te benutten, bijvoorbeeld van clubs die de applicatie al goed op orde hebben, gaf de directie aan dit mee te nemen, mede omdat dit al gebeurt bij de scheidsrechtersmodule, waar stuurgroepen en commissies actief zijn betrokken bij het vinden van oplossingen.

Opleidingen

In het najaarscongres van 2025 werd al gesignaleerd dat er, mede door kostenbeheersing, minder opleidingen zijn gedraaid dan wenselijk. Het bestuur onderkent dit en werkt aan een aanpak, mede in samenhang met de landelijke kwalificatiestructuur sport (KSS) van NOC*NSF, die momenteel wordt herzien.

Wytze Veenstra (Amsterdam Capitals/Bonds-bureau) is gevraagd om vanuit zijn ervaring als coach de instroom in trainersopleiding TC1 en de doorstroom naar TC2 te verbeteren. Hij lichtte twee pijlers toe: het vergroten van de zichtbaarheid van de sport, onder meer via een stripboek, en het verhogen van de kwaliteit van de coaching op het veld via een heldere, praktische lesopzet voor beginnende trainers en ouders, mogelijk deels online als pilot van NOC*NSF.

Stefaan Eskes benadrukte dat de kennis en ervaring binnen de vrijwilligersgemeenschap actief benut moeten worden. Hiertoe wordt tijdens de Honkbal Week Haarlem een bijeenkomst georganiseerd.

Bill van der Hout (Portland Poema's) pleitte voor een snellere en verplichte certificering van trainers en coaches, mede gelet op de eisen van NOC*NSF rond subsidiebesteding. Stefaan Eskes bevestigde dat verplichte certificering voor iedereen die kinderen traint, vanuit NOC*NSF eraan komt en onderdeel wordt van het lidmaatschap. De KNBSB onderzoekt een route op basis van eerder verworven competenties, zodat ervaren trainers niet opnieuw bij TC1 hoeven te beginnen.

Op de vraag naar een tijdspad gaf Stefaan Eskes aan dat dit nog niet is vastgesteld, omdat dit mede afhangt van de landelijke KSS-herziening, die naar verwachting dit najaar wordt afgerond. De voorbereiding van de nieuwe opleidingsvorm is inmiddels wel gestart, zodat nieuwe trainers niet hoeven te wachten.

Maurice Baltus (Domstad Dodgers) en Linda van Rekum (Thamen) vroegen naar de status van oudere diploma's (onder meer uit de jaren negentig en de periode 2000-2010) en naar trainers die niet meer in het ledensysteem geregistreerd staan. Simone Willemse gaf aan dat eerst geïnventariseerd moet worden wat in de administratie bekend is, aangevuld met een uitvraag bij verenigingen, om een nulmeting te maken. Afhankelijk van de uitkomst van de KSS-herziening kan dit resulteren in bijscholing in plaats van volledige hercertificering. Belangstellenden zijn opgeroepen zich aan te melden voor de werkgroep opleidingen.

Personele bezetting bondsbureau

Op competitiezaken zijn twee fulltime medewerkers vertrokken: Ruud Verhoef is met pensioen gegaan na een langdurig dienstverband, en voor een tweede medewerker is per 1 januari het contract niet meer verlengd. Hiervoor zijn twee medewerkers voor 0,5 FTE teruggekomen, per saldo een afname van 1 FTE.

Er is een nieuwe office manager, Eva, aangesteld, na een periode van bijna een jaar zonder officemanager vanwege langdurige ziekte. Op de technische commissie en de scheidsrechtersopleiding is extra flexibele capaciteit ingezet, met name gericht op digitalisering.

Angelique van Velzen is aangesteld als projectmanager sportiviteit en respect, een thema dat al langer aandacht vraagt binnen de bond, waaronder het gedrag van spelers, coaches, ouders en verenigingen onderling op en rond het veld. Zij zal de komende periode direct betrokkenen en verenigingen individueel benaderen om input op te halen; dit traject heeft geen vastgesteld eindpunt en is gericht op een langdurige cultuurverandering.

De totale personele bezetting van het bondsbureau bedraagt 6,1 FTE in loondienst, waarvan 0,2 FTE integriteitsmanager rechtstreeks gefinancierd door NOC*NSF en 0,3 FTE aflopend, per saldo 5,5 FTE, aangevuld met circa 1,6 FTE aan zzp-inhuur. Dit is ongeveer de helft van de bezetting van enkele jaren geleden, als gevolg van stijgende kosten en teruglopende leden- en subsidie-inkomsten.

Hit & Run en ledenwerving

Yvonne Campfens (Kinheim) en Linda van Rekum (Thamen) gaven, namens de tien kartrekkers van het Hit & Run-initiatief, een toelichting op de decentrale, regionale clusterbijeenkomsten zoals vastgelegd in het strategisch beleidsplan van het bestuur. Zij presenteerden een nieuw wervingsfilmpje van twintig seconden waarin kinderen hun eigen foto kunnen verwerken, beschikbaar in drie varianten voor beebal, softbal en honkbal, te vinden op de kennisbank van de KNBSB.

Op de kennisbank staan daarnaast circa twintig best practices van verenigingen, met naam en contactpersoon, onder meer over bedrijven- en schooltoernooien. Verenigingen werden opgeroepen hier gebruik van te maken en elkaars ideeën te benutten.

De eerstvolgende clusterbijeenkomst voor de regio Noord-Holland vindt plaats op zaterdag 27 juni in de ochtend, bij het Mendelcollege in Haarlem, voorafgaand aan de Honkbal Week. Ook verenigingen buiten de regio zijn welkom. Een overzicht van clusterbijeenkomsten en overige data is te vinden op de verenigingskalender op de website.

Evenementen

De Baseball Champions League start de week na dit congres in Rotterdam. Dit is een nieuw initiatief van de WBSC, los van WBSC Europe, met acht deelnemende teams en twee hoststeden, waaronder Rotterdam met Neptunus. De nummers een en twee van elke voorronde plaatsen zich voor de finaleronde in september. Op termijn is het de bedoeling dat de winnaars van vergelijkbare continentale competities om een wereldtitel strijden. Namens Nederland komen Neptunus in Rotterdam en Twins in Regensburg (Duitsland) uit.

Gelijktijdig met de Baseball Champions League vindt in Rotterdam het Nationaal Kampioenschap Little League plaats. De Little League-organisatie in Nederland werkt sinds dit jaar als zelfstandige organisatie, in nauwe samenwerking met de KNBSB.

Van 17 tot en met 22 augustus vindt de Softbal European Premier Cup plaats bij Olympia in Haarlem.

Maikel Martens (Firebirds) vroeg aandacht voor het Zeister Slottoernooi, een toernooi voor herensoftbal met een traditie van meer dan veertig jaar, en vroeg hoe de bond dit soort bestaande, kwalitatief sterke toernooien beter zichtbaar kan maken. Hij riep op om als sport gezamenlijk te blijven groeien in plaats van krimp te accepteren. Het bestuur zegde toe hierover met de betrokken verenigingen in gesprek te gaan.

Topsport (NTTO)

Technisch directeur Peter Kwakernaak gaf een overzicht van het programma van de nationale selecties in 2026.

Softbal: het EK U15 vindt plaats in Rosmalen (juli/augustus), de U18-selectie speelt de Softbal Week in Praag (juni), de U22-selectie speelt een wedstrijdserie en het EK in Tsjechië. Het A-team speelt onder meer een pre-WK in Nederland (onder andere in Meppel) en een wedstrijdserie tegen Taiwan, ter voorbereiding op de WK-finales in september in Oklahoma.

Honkbal: de U12-selectie opent het seizoen met het EK in Frankrijk, onder leiding van Peter Herkemij, tevens technisch directeur van de Honkbal Week Haarlem. Het U18 MLB-camp in Barcelona heeft al plaatsgevonden; vijf spelers spraken daar met scouts, wat als bijzondere kans wordt gezien. De locatie van het U18 EK is nog onbekend, nadat het geplande gastland zich heeft teruggetrokken. Het A-team honkbal speelde in maart de Classic, speelt in juni en juli de Honkbal Week Haarlem en reist aansluitend naar Praag voor verdere wedstrijden.

Er waren geen vragen over dit onderdeel.

6. Governance

Voorafgaand aan het congres vond een vragenuur over governance plaats, waarin de voorzitter en extern adviseur Yvonne Twisk schriftelijk ingediende vragen van verenigingen beantwoordden en het voorstel van het bestuur toelichtten. Dat voorstel hield in dat het congres zou instemmen met het verder uitwerken van een two-tier governance model, met een raad van toezicht naast een directeur-bestuurder.

Naar aanleiding van het vragenuur en een amendement dat de maandag voor het congres namens een groep verenigingen is ingediend, bleek dat er bij de verenigingen een grotere behoefte bestaat aan een uitgewerkt proces, heldere ijkpunten en inspraak dan het oorspronkelijke voorstel van het bestuur bood. Het bestuur heeft daarom besloten het voorstel voor dit congres terug te trekken, om het proces zorgvuldiger en met betrokkenheid van de verenigingen opnieuw op te zetten, met als doel in het najaarscongres van december een definitief besluit te kunnen nemen.

Dit leidde tot discussie over de te volgen procedure: verschillende leden stelden dat een amendement op een voorstel dat op de agenda staat, niet automatisch vervalt op het moment dat het bestuur het onderliggende voorstel intrekt. De vergadering is hierop tien minuten geschorst, zodat aanwezigen de stukken konden lezen en standpunten konden afstemmen.

Na de schorsing

Namens de Commissie van Toezicht gaf Chris Licher aan dat de vragen in het amendement grotendeels overeenkomen met vragen die de Commissie zelf al eerder aan het bestuur had gesteld. Hij stelde voor de

uitwerking van het proces te beleggen bij bestuur en Commissie van Toezicht, ondersteund door een klankbordgroep van vijf tot zes verenigingen, in plaats van de taskforce met eigen beslissingsbevoegdheid die in het amendement werd voorgesteld. Doel is een heldere tijdlijn en duidelijke besluitpunten, gericht op een ingelaste ALV voor de zomer waarin het proces wordt vastgesteld.

Yvonne Campfens las namens de indieners van het amendement de kern van de ingediende brief voor. De onderschrijvende verenigingen steunen de noodzaak van vereenvoudiging, verduidelijking en professionalisering van bestuur en toezicht, onder de uitdrukkelijke voorwaarde van zorgvuldigheid, transparantie en participatie. Zij benadrukte het belang van heldere ijkpunten, procesafspraken en tijdig gedeelde documentatie, waaronder functieprofielen en reglementen, en een checklist van vereiste stukken, zodat het congres in december een weloverwogen besluit kan nemen over het nieuwe model en de bijbehorende benoemingen van directeur-bestuurder(s) en raad van toezicht.

Namens de directie lichtte Peter Kwakernaak de achtergrond van het voorstel toe. De huidige structuur met drie lagen, bestuur, Commissie van Toezicht en directie, vraagt naar zijn ervaring veel tijd voor onderlinge afstemming en rapportage, wat ten koste gaat van de kerntaken van de kleine en krimpende bondsorganisatie. Hij benadrukte dat het voorstel niet is ingegeven door een streven naar meer macht bij de directie en riep op tot onderling vertrouwen tussen bestuur, Commissie van Toezicht, directie en verenigingen.

Diverse leden, onder wie Mark Herbold (Neptunus), Arjen Meewisse (Amsterdam Pirates) en Bob Gieskens, constateerden dat er brede overeenstemming bestaat over de noodzaak van een kleinere, gestroomlijnde governance-structuur, en dat het verschil van mening vooral zit in de mate van betrokkenheid van verenigingen bij het proces daarnaartoe.

Besluit: Het congres stemt, zonder tegenstemmen, in met het volgende: bestuur en Commissie van Toezicht houden de regie over het vervolgproces om het governance model uit te werken, in nauwe samenspraak met een klankbordgroep van verenigingsvertegenwoordigers. Binnen twee weken vindt de eerste bijeenkomst van de klankbordgroep plaats; de datum wordt de week na dit congres gecommuniceerd. In die eerste bijeenkomst wordt tevens bepaald of een extra ALV voor 17 juli nodig is om procesafspraken vast te stellen, of dat de uitwerking rechtstreeks doorloopt naar het najaarscongres in december, waarin het definitieve besluit en de bijbehorende benoemingen worden voorgelegd.

7. Commissie van Toezicht

Jan van Gorkum treedt deze avond statutair af als lid van de Commissie van Toezicht. In overleg tussen bestuur en Commissie van Toezicht is besloten om, gelet op de lopende governance-discussie, nu geen werving voor een nieuw lid te starten. De Commissie functioneert tijdelijk met vier in plaats van vijf leden, wat formeel afwijkt van de statutaire eis van een oneven aantal, in afwachting van de uitkomst van het governance-traject.

8. Rondvraag

Op vraag vanuit de zaal is bevestigd dat decharge aan het bestuur is gevraagd en, zonder bezwaren, per acclamatie is verleend.

Maurice Baltus (Domstad Dodgers) gaf aan slowpitch softbal te missen in het beleid van de bond, terwijl dit

ooit een speerpunt was en er in de praktijk animo voor bestaat, zoals een slowpitchtoernooi met 42 teams in juni in Almere. Belangstellenden zijn opgeroepen ideeën aan te dragen bij het bestuur.

Arwin Zijl (Amsterdam Pirates) wees op groeipotentieel in dames honkbal, mede naar aanleiding van een geslaagd gastheerschap voor internationale dames honkbalteams uit Canada en Groot-Brittannië. Simone Willemse gaf aan dat dit eerst vanuit de verenigingen en de vrijwilligersgemeenschap zelf opgebouwd moet worden, waarna de bond kan kijken naar erkenning en, op termijn, richting NOC*NSF, naar budget, gegeven dat de sport op dit moment geen olympische status heeft binnen de bestaande fondsverdeling.

Maikel Martens (Firebirds) riep op om naast de bekende uitdagingen ook positieve ontwikkelingen en nieuwe kansen te blijven benoemen en oppakken, zoals Baseball for the Blind, dat tijdens het afgelopen EK is gepromoot.

9. Sluiting

De vicevoorzitter dankt de aanwezigen voor hun actieve en inhoudelijke bijdrage aan een interactieve vergadering en sluit het congres.